

TIDINGE VAN DIE GOUDE

Mededelingenblad Oudheidkundige Kring "Die Goude"
Jaargang 2, nr. 4 april 1984.
Redactie: mevr. **H.A.** van Dolder-de Wit, **M.** van
Hoogstraten, Ing. **A.J.M. Houdijk**, **M.G.C.J.** de Jong.
Redactie-adres: Lage Gouwe 20-22, 2801 LG GOUDA

Penningmeester "Die Goude": G.C. van Vliet. Gironr.397093

GOUDSE STADspoorten AFGEbROKEN (3)

In de laatste week van juli-1851 was men begonnen aan het slopen van de Rotterdamse poort. Blijkbaar had men geen haast om het uurwerk naar de Sint **Barbera's** toren over te brengen. Dat maken we op uit de notulen van 22 oktober 1851: 'Op voorstel van de voorzitter is den bouwmeester gelast voor de spoedige plaatsing van het uurwerk in de Barberatoren zorg te dragen'. Mij is verteld dat dit uurwerk liep op gewichten, die hangend aan een ketting in de **torenruimte** omlaag gingen. Iedere middag omstreeks twee uur had iemand van het **stadserf** de opdracht deze gewichten op te trekken. Dat is nu gemechaniseerd. Wellicht leven er nog personen aan wie deze taak was opgedragen.

Intussen kostte de afbraak van de Tiendewegspoort veel hoofdbrekens. Daar immers was toen nog de oude gevangenis in gebruik. Vandaar dat op 27 juni 1851 het voorstel ter tafel kwam de Looyhallen tot een gevangenis te verbouwen. De kosten daarvan, groot **f 4.000,--** zouden voor **eenderde** deel door het Rijk moeten worden betaald, terwijl het resterende tweederde gedeelte zou worden omgeslagen over de gemeenten, behorende tot het kanton - ieder bij te dragen naar het inwonertal. Op 23 juli wordt gelezen een adres van bewoners van de **Veerstal** dd. 23 juni (het college nam er toen ook al ruimschoots de tijd voor om de ingekomen stukken te behandelen), waarbij zij verzoeken dat de ingangen naar de IJssel blijven mogen, ter plaatse waar zij nu zijn. De afbraak van de poorten ging niettemin door, doch verliep niet geheel vlekkeloos. Op 30 juli rapporteert de architect dat de hardstenen poort of het front aan de Westzijde der Rotterdamse poort in een zeer beschadigde staat ter stadstimmerwerf is bezorgd, hetgeen hij aan achteloosheid bij het afbreken van dezelve meent te moeten toeschrijven.

De Commissie, zich door eene inspectie in loco van de **waarheid van dit beweren** overtuigd hebbende, heeft goed gevonden daarvan mededeling te doen aan de Raad. De Raad was boos en wenste met de aannemers nader in contact te komen.

8 augustus 1851. Een adres van L.A. de Vreugd, koper van de tot afbraak verkochte Middelpoort en een adres van I.L. de Pater, koper van de tot afbraak verkochte Rotterdamse Poort, die daarbij te kennen geven dat het hen niet mogelijk is om de materialen op de bij het koopcontract bepaalde tijd van het terrein te voeren, **mitsdien** verzoekende de daarvoor gestelde termijn te willen verlengen en hen te ontheffen van de strafbepaling, daarop gesteld. In verband waarmede door den voorzitter wordt berigt dat aan de adressanten op den **len** augustus is verboden om de materialen, toen op het **terrein aanwezig, te** doen vervoeren, **hetwelk zij stiptelijk zijn** nagekomen. Berigtende voorts dat één der zuilen van het front van de Rotterdamse poort zeer beschadigd is overgebracht naar de stadstimmerwerf, hetgeen aan agteloosheid bij het **afbreken der poort schijnt toegeschreven te moeten worden. In** aanmerking waarvan hij voorstelt om:

- a. op de koper van de Middelpoort **niet** toe te passen de strafbepaling van artikel 4 van het koopcontract;
- b. aan de Commissie voor Fabricage over te laten de koper van de Rotterdamse poort al dan niet van de strafbepaling te ontheffen, naar gelang zij met hem over de schadevergoe-**ding voor het breken** van de zuil een transactie zal stellen. Welnu, de Commissie had toch al moeilijkheden met de aannemer de Pater gehad. Dat ging namelijk over de 'schamp-palen', **vóór** de poort staande. De aannemer was van mening dat deze bij de koopvoorwaarden niet waren uitgesloten. Hij had ze nu verkocht, doch mocht ze niet leveren, omdat ze stadseigendom zouden zijn. De burgemeester stelde de Raad voor dit door de vingers te zien. De aannemer **mocht** zijn schampalen houden, maar met de gebroken frontzuil van de poort liep het minder goed af voor de Pater. Hij werd veroordeeld ten **behoefte** van de stad af te staan 25 lasten puin, waarna hij de dan nog overblijvende materialen zal mogen wegvoeren, mits binnen een termijn van 14 dagen! Zie zo, depoortenzijn afgebroken; thans nog de herstelwerkzaamheden aan de bestrating.

Dr. J.G.W.F. Bik